לע"נ מורנו ורבנו הגאון ר' עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

בס"ד גיליון: 1233
הדלקת הנר: 16:16 צאת השבת: 17:18 רבינו תם: 17:54 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: ועמי תלואים (הושע יא).

אוצרות הפרשה

פרשת "ויצא"

"כי בא השמש" [כח, יא].

פעמים רבות עוררו הרבנים להקדים את הנסיעות לקראת שבת, ולא לצאת מהבית בשעה כזו שיתכן שיגרמו חלילה לחילול שבת קודש, או אפילו יגרמו שנהג האוטובוס או המונית לחלל את השבת.

לא פעם יוצא לנו להיתקל במשפחות הבאות לעשות את השבת בבית ההורים, ומגיעות במונית כמה דקות לפני השקיעה, כך שברור ללא כל ספק שהנהג החוזר לביתו יחלל את השבת בגללן.

ולא ברור כיצד בעלי המשפחות מתירים לעצמם דבר חמור שכזה, לגרום לנהג יהודי לחלל שבת!

ומעשה שהיה בקיץ תשס"ז באוטובוס שהיה מלא בנוסעים חרדיים שנסעו מירושלים לבני ברק, בקו 402, ובהגיעם לכניסה לבני ברק, בכביש גהה, הצביע השעון על כמחצית השעה לפני הדלקת הנרות.

הנהג, שהיה אדם דתי, הפתיע את כל הנוסעים, בעוצרו את האוטובוס בצידי הכביש, וביקש מכל הנוסעים לרדת מהאוטובוס, ולהגיע לבני ברק בכוחות עצמם...

הנהג הסביר את צעדו החריג בכך שהוא מתגורר בירושלים, 'והרי ברור לי שאף אחד מכם אינו רוצה שאחלל שבת, ואם אצטרך להיכנס לבני ברק, ולהוריד את הנוסעים בתחנות הקבועות, לא אספיק לשוב לירושלים לפני כניסת השבת. רק אם תרדו עכשיו, ואני אוכל להסתובב ולנסוע מיד בחזרה לירושלים, אולי אצליח להגיע בזמן.

הנהג ציין בפני הנוסעים שגם הוא מלכתחילה לא רצה לבצע את הנסיעה הזו, אולם הנהלת החברה אילצה אותו לכך, ואם לא היה מסכים – היו מפטרים אותו.

יצוין, שלפני צאתם לדרך, עשו הנוסעים את חשבון נפשם, וידעו שהם יגיעו לבני ברק לפני כניסת השבת, אך לא לקחו בחשבון שיתכן שהנהג מתגורר בירושלים, ועד שיחזור לביתו, בוודאי ובוודאי שהשבת כבר תהיה בפתח. הנוסעים, שהיו כולם חרדים ויראי השם, ניאותו לעשות כדבריו, וירדו בכביש גהה, ומשם המשיכו אל תוך בני ברק. חלקם שירך את דרכו ברגל, ואלה שהיו צריכים להגיע עד לשכונות המרוחקות, עשו את הדרך במוניות.

השאלה שהגיע אלינו הייתה האם הנוסעים רשאים לתבוע את נהג האוטובוס שישלם להם את מחירי המוניות שהיסיעם למעוז חפצם. השבנו להם שהם אינם רשאים לדרוש מהנהג את התשלום של המוניות, כי הם היו חייבים לרדת מהאוטובוס מדין 'ערבות', ולתת לנהג את האפשרות לחזור לירושלים. האפשרות שהנהג היה נשאר ללון בבני ברק, כשמשפחתו נמצאת בירושלים, לא הייתה מעשית.

הנהג גם לא הרוויח מאומה מנסיעה זו, מאחר והוא שכיר חודש, ובין אם יבצע את הנסיעה ובין אם לא, הוא מקבל תשלום זהה. ולכן היו כל הנוסעים חייבים מדין תורה לרדת בכביש גהה, ולהניח לו לעשות מיד את הדרך לירושלים, ולא לדרוש ממנו תשלום עבור המונית.

וביותר, שהרי כבר בשעה שעלו לאוטובוס בירושלים, היו צריכים לעשות את החשבון ולהבין שלא יוכלו להיכנס עם האוטובוס עד לתוככי בני ברק. הנוסעים אינם יכולים לדרוש תשלום גם מהנהלת החברה, מפני שהם הכניסו את עצמם לשעת-דחק שכזו, והם-עצמם אשמים במה שקרה (ברכי נפשי).

"הפעם אודה את ה'" [כט, לה].

דוגמה לתפילה המשתפכת בתום-לב, ופועלת את פעולתה, שמענו מאחד הרבנים, שאמר שסיפור זה מקובל במשפחתם על ידי ה'צמח צדק'.

ביום כיפור אחד הרגישו תלמידי הבעש"ט שנפשו של רבם עגומה עליו, ועבודת-היום שלו לא נעשתה כבימים ימימה. הדבר לקח זמן-מה, ולאחר מכן שבה אליו נפשו של הבעש"ט, ותפילתו הייתה שוב בדביקות רבה ובהשתוקקות נפלאה אל השי"ת.

כששאלוהו במוצאי היום לפשר העניין, סיפר להם שבעיצומו של היום הקדוש התעורר קטרוג גדול בשמים על עם ישראל, ולא ידעתי כיצד אוכל הפעם להסיר את הקטרוג הזה.

אבל לפתע התרחש דבר שעורר רחמי שמים מרובים על בני ישראל.

סניגוריה זו התעוררה על ידי אישה יהודיה, שבמשך עשרות שנים הייתה עקרה, ובגיל 50 נולד לה בן ראשון.

באמצע תפילת יום הכיפורים הלכה אישה זו לביתה כדי להניק את תינוקה. ויהי כאשר האכילתו, התעוררו בליבה רגשי-הודיה עמוקים מאוד להשם יתברך על החסדים והטובות שגמל עימה בלידתו של בן זה.

היא ביקשה להודות לה' על כך, וקמה ואמרה בלב נרגש:

'ריבונו של עולם, אתה עשית עמדי חסד כה גדול; במה אוכל להשיב לך טובה תחת טובה, ובמה אודה לך? הרי כל העולם כולו שלך הוא! אלא אברך אותך שכשם שעשית לי קורת-רוח מרובה כשנתת לי את ילדי זה, כך מידה כנגד מידה אברכך שתהיה גם לך נחת רוח מהילדים שלך (עמך ישראל)' - - -

דבריה של האישה היולדת יצאו מפיה בתמימות כה רבה, אמר הבעש"ט, עד שבשמים נעשה רעש גדול, וגם המקטרגים הפכו לסניגורים עבור בניו של השי"ת, והקטרוג הגדול שהיה על עם ישראל התהפך באחת לשפע של חסד ורחמים.

לרפואת מייקל בן פריבה הי"ו, מרדכי בן מרים הי"ו, ישראל בן זינט הי"ו, מרדכי בן שרה הי"ו, אוראל יהודה בן אסתר הי"ו, מיכל אפרת בת דיאנה הי"ו, נדב חיים בן אירית הי"ו.

זו הייתה הסיבה, סיים הבעש״ט, ל׳חולשה׳ שנפלה עליי ביום הכיפורים, ול׳חיזוק׳ הגדול שקיבלתי בהמשכו של היום.
פשוט וברור הוא שכוחות אלו נמצאים גם בדורותינו אצל כל יהודי ויהודי. מה שצריך לעשות הוא לבוא אל השי״ת בתום-לב, מתוך הרגשה שאנחנו נמצאים לפניו, והוא מאזין לנו ושומע כל מילה היוצאת מפינו, ומוכן להשפיע עלינו מטובו בכל עת ובכל שעה. ואז, כל התפילה שלנו תיראה אחרת, ואולי נזכה להגיע לדרגת התפילה של האישה ההיא. רגשי-ההודיה הכבירים שפרצו מליבה של האישה בדורו של הבעש״ט, שזכתה לזרע של קיימא בגיל כה מבוגר, פורצים לעיתים מליבם של היהודים, שגם להם עשה הקב״ה נס גדול, והושיעם מצרה לרווחה, והוציאם מאפילה לאורה ומאבל ליום טוב. גם הם רוצים להודות לבוראם, לשבחו ולהללו, לפארו ולגדלו, אבל לא תמיד הם יודעים כיצד לעשות זאת. וברור שכדי להודות לה׳ לא צריך להמתין שייעשו עמנו החסדים הכי-גדולים. גם כאשר האדם קם בבוקר עם שתי רגליים בריאות, עם שתי ידיים בריאות, עם לב פועם, וגם כליותיו וריאותיו פועלות כסדרן, צריך הוא לקפוץ משמחה ולהודות לבוראו על החסד הגדול הזה שעשה אתו.
שמענו סיפור שהתרחש ליד הכותל המערבי עם הרב אלימלך פירר, יו״ר ׳עזרה למרפא׳, שעל התפקיד המיוחד שהוא ממלא בעולמנו ועל מידת הקידוש שם שמים העצום הנובעת מפעילותו המיוחדת, אין כבר כל עוררין.
לבית ׳עזרה למרפא׳ בבני ברק הגיע נדיב גדול, ולאחר הפגישה הנרגשת שהייתה לו עם הרב פירר, החליטו שניהם לנסוע לכותל המערבי, ולהתפלל.
השניים הגיעו אל שריד בית מקדשנו לאחר חצות לילה. והנה הם שומעים קולות בכי העולים מהרחבה. הם מתקרבים אל הקול, ורואים יהודי כבן 55 עומד ומשעין ראשו על האבנים, ובוכה ובוכה ללא הפוגה. קולות הבכי זעזעו את כל האנשים שהיו באותה שעה במקום. כשהרב פירר שומע בכי, הוא אינו יכול לעבור לסדר היום, גם כשלידו נמצא אחד הנדיבים הגדולים. הוא פונה אל הנדיב, ואומר לו כדברים האלה: לא לחינם זימן אותנו הקב״ה לכאן, אלא כדי שנישמע את בכיו של יהודי זה, ונסייע בידיו. בוא ונעשה עסקה. אני אגש אליו, אציג את עצמי, ואם אשמע ממנו שהוא זקוק לסיוע ביעוץ רפואי – אסייע לו במידת יכולתי. והיה, אם הוא ישיב לי שאין הוא זקוק לסיוע רפואי, אלא בעיה כלכלית מציקה לו, תיכנס אתה לתמונה, ותציע את עזרתך הכספית.
הרב פירר והנדיב סיכמו ביניהם בתקיעת כף שהם ניגשים ל׳עסקה׳...
ניגש הרב פירר אל האיש, מקיש קלות על שיכמו, מציג את עצמו ושואל האם הוא זקוק לסיוע רפואי. ׳לא, לא, ננער היהודי ממקומו. אין לי כל צורך בסיוע שכזה. הכול ברוך השם בסדר׳.
׳עכשיו הגיע תורך להיכנס לתמונה׳, אומר הרב פירר לנדיב, ואכן ניגש הנדיב אל היהודי, ושאל האם הוא זקוק לתמיכה כספית.
התשובה גם הפעם הייתה שלילית בהחלט. ׳הקב״ה נתן לי כל מה שאני צריך, ואין אני זקוק למאומה׳. השיב.
הכול מודים שלא בכל יום אפשר למצוא את הרב פירר במצב של מבוכה... אבל הפעם זה קרה.
אז למה הוא בוכה כל כך ומרעיד את כל האנשים שסביבו? – היתמה הרב פירר, והחליט לגשת שוב אל האיש ולברר את העניין.
׳אומר לך במשפט אחד מדוע אני בוכה׳, הפתיע שוב אותו יהודי; ׳אתמול בלילה חיתנתי את בני-יקירי, האחרון מ-12 הילדים שהקב״ה חנן אותי, ובאתי להודות לו, לבורא-עולם, על החסדים הגדולים שעשה איתי במשך כל כך הרבה שנים, עד שזכיתי להכניס לחופה את ילדי האחרון׳.
האיש תיאר את ההרגשה שקיננה בליבו, שכשם שהתמיד לבוא במשך השנים אל הכותל ולהתחנן לפני השי״ת שיזכהו להשיא את ילדיו, כך עתה, לאחר שכל תפילותיו התקבלו באהבה לפני אדון-הכל, ואמש זכה להשיא את אחרון-ילדיו, לא יתכן שלא לבוא במיוחד אל הכותל, ולהודות על כך! רק כשצריכים לישועה, באים לכותל, ואחר כך שוכחים?!
היהודי המיוחד ההוא סיים את דברין באומרו: ׳וכי בבואי להודות ולהלל על חסדים כה גדולים, אפשר שלא לפרוץ בבכי?! - - -
כך נראית הודיה להשם יתברך! הודיה היוצאת מקירות הלב, בתמימות שרק בן-לאביו מסוגל לה!
ובוודאי שאין ההודיה הזו קשורה דווקא בנסיעה אל הכותל המערבי, או דווקא לאחר נישואיהם של כל הילדים. כל יהודי יכול לעמוד ליד הכותל, בביתו-הוא, ובכל מקום שבו הוא נמצא, ולהודות לאלוקיו על כל מה שעשה ועושה ויעשה איתו במשך חייו.
הודיה זו, לבד מהמצווה הגדולה שבה, ומהקשר שמתקשר בה האדם עם בוראו, מכניסה בלב האדם שמחה עצומה. הוא מרגיש שיש לו למי להודות על כל החסדים הטובות שהוא מקבל, וכיוון שבטבעו של אדם, רוצה הוא להודות לאדונו של עולם ולמי שברא אותו, יש בהודיה זו משום שמחה אמיתית. אשרי מי שהתנסה בכך! (ברכי נפשי).

״כי תבוא על שכרי״ [ל, לג].

מעשה שהיה בבני זוג שזכו להיפקד, והלכו לרופא מומחה לבדיקת אולטרא-סאונד. בני הזוג ביקשו בצורה ברורה מהרופא: ״אנו מקפידים שלא לדעת את מין העובר עד ללידה, ולכן אל תגלה לנו אם הוא בן או בת״.
הרופא בדק, ובסיום הבדיקה הפטיר: ״ברוך השם יש לכם בת בריאה ושלמה״.
בני הזוג התמרמרו: ׳הלא הזהרנו אותך שלא לגלות את מין העובר!׳, וכעת אינם מעוניינים לשלם את שכרו של הרופא עבור הבדיקה. הרופא הצטער, ואמר: ׳לי נראה שבכל זאת יש לשלם את שכרי, אך תשאלו בבקשה רב, ומה שיאמר תעשו...׳
באו בני הזוג ושאלו, האם לשלם לרופא עבור הבדיקה?...
השאלה הגיעה אל מרן הגרי״ש אלישיב זצ״ל, והשיב מרן: יש לשלם לרופא את שכרו!
וביאר מו״ר שליט״א את טעמו: אמנם הרופא פשע ונהג שלא כהוגן בזה שגילה את מין העובר נגד רצון בני הזוג, אך בכל זאת, את בדיקת האולטרא-סאונד עשה כהוגן, ולכן על עבודתו צריך לשלם (ופריו מתוק).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר׳ נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז״ל, לע״נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז״ל, לע״נ מרת פארי בת מונירה ז״ל,
לע״נ **ר׳ עזיזולה בן שרה** ז״ל, לע״נ **מרת מנסורה בת כשוור** ז״ל, לע״נ **משה בן טובה** ז״ל, לע״נ **אליהו בן אסתר** ז״ל, לע״נ **יצחק בן ליבה** ז״ל, לע״נ **ברוך בן כאדה** ז״ל,
לע״נ אוריית מור בת תלעת ז״ל, לע״נ טובה בת כורשיד ז״ל, לע״נ שרה בת כורשיד ז״ל, לע״נ דוד בן מרים ז״ל, לע״נ דוד בן רבקה ז״ל, לע״נ אהוד בן אסתר ז״ל, לע״נ אליהו בן מרים ז״ל,
לע״נ מרים בת שמה ז״ל, לע״נ אברהם בן סולטנה ז״ל, לע״נ רבי שלום מאיר בן מרדכי ז״ל, לע״נ לי כהן בת פולין ז״ל, לע״נ משה בן רינה תחיה ז״ל, לע״נ שמואל בן קדינה ז״ל, ולע״נ כל נפטרי עם ישראל.

למעוניינים בהפצת העלון: 03-5592523. לקבלת העלון בדוא״ל, שלחו בקשה ל: otzarot.hparasha@gmail.com